

Handläggare:
Marita Åkersten/Elvy Lindkvist
Telefon: 08 508 36 215/08 508 36 212

Till
Äldrenämnden 13 maj 2008

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, kvartal 1 2008

Äldreförvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 1 2008.
2. Äldrenämnden överlämnar stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Gunnel Rohlin
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till länsstyrelsen, kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet. Kommuner som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, kan av länsrätten åläggas att betala en särskild avgift.

För kvartal 1 2008 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 67 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har dock 24 av dessa beslut verkställts, 1 ansökan har återtagits och 7 ärende har avslutats, varför det vid periodens slut den 31 mars 2008 fanns 35 ej verkställda beslut att rapportera. Av dessa 35 beslut avsåg 34 ansökan om särskilt boende och 1 ansökan om hemtjänst. 34 beslut hade inte verkställts på

grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudande eller haft särskilt önskemål och i ett fall anges annat skäl som orsak till att beslut ej verkställts.

Hittills har stadsdelsnämnderna i Farsta, Hässelby-Vällingby samt Hägersten-Liljeholmen tilldömts vite om totalt 293 tkr för beslut inom äldreomsorgen som inte verkställts inom rimlig tid.

Bakgrund

Kommunernas rapporteringskyldighet

Från och med 1 juli 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Besluten ska rapporteras med personuppgifter till länsstyrelsen och kommunens revisorer. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

Till kommunfullmäktige ska socialnämnden (eller motsvarande) lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. I rapporten ska anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna i rapporten ska vara avidentifierade. Rapportering ska göras en gång per kvartal.

Sanktionsavgift

Ändringen i socialtjänstlagen innebär att en kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller om kommunen inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten avbrutits. Sanktionsavgiften tillfaller staten. Det lägsta beloppet för en sanktionsavgift är 10 tkr och det högsta 1 mnkr. Sanktionsavgift fastställs av länsrätten efter ansökan från länsstyrelsen. När länsrätten fastställer sanktionsavgiften ska det särskilt beaktas hur lång tid dröjsmålet har pågått och hur allvarligt det i övrigt anses vara.

Som tidigare redovisats har hittills stadsdelsnämnderna i Farsta, Hässelby-Vällingby samt Hägersten-Liljeholmen tilldömts vite om totalt 293 tkr för beslut inom äldreomsorgen som inte verkställts inom rimlig tid.

Ärendet

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till Länsstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 1 2008, se bilaga 1. För kvartal 1 2008 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 67 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 24 av dessa beslut verkställts, 1 ansökan har återtagits och 7 ärende har avslutats varför det vid periodens slut den 31 mars 2008 fanns 35 ej verkställda beslut att rapportera. Av dessa 35 beslut avsåg 34 ansökan om

särskilt boende och 1 beslut hemtjänst. 34 beslut hade inte verkställts på grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudande eller haft särskilt önskemål och i 1 fall anges annat skäl till att beslut ej verkställts.

I tabellen nedan redovisas antalet beslut som inte var verkställda den 31 mars 2008 per stadsdelsnämnd samt skälen till att besluten inte verkställts. Uppgifterna inom parentes i totalsummorna anger redovisade uppgifter vid föregående rapportering den 31 december 2007. Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut per stadsdelsnämnd vid tidigare rapporteringstillfällen kvartal 3 2007 och 4 2007.

Tabell 1. Antal beslut som inte var verkställda vid redovisningsperiodens slut per stadsdelsnämnd

SDN	30/9 2007	31/12 2007	31/3 2008	Enskilde tackat nej/ väntar på önskat bo- ende 31/3 2008	Resursbrist 31/3 2008
Bromma	10	15	11	11	0
Enskede-Årsta-Vantör	4	0	2	2	0
Farsta	3	2	2	2	0
Hägersten-Liljeholmen	4	11	8	8	0
Hässelby-Vällingby	4	5	1	1	0
Rinkeby-Kista	0	0	0	0	0
Kungsholmen	20	17	8	8	0
Norrmalm	0	0	0	0	0
Skarpnäck	0	0	0	0	0
Skärholmen	0	0	0	0	0
Spånga-Tensta	0	0	0	0	0
Södermalm	0	3	2	2	0
Älvsjö	1	1	0	0	0
Östermalm	0	1	0	0	0
TOTALT	46	55	35	35 (51)	0 (4)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts av samtliga stadsdelsnämnder. Äldrenämndens handikappråd och Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 6 maj 2008.

Äldreförvaltningens synpunkter

Det är positivt att kunna konstatera att antalet beslut som inte är verkställda vid rapporteringsperiodens slut minskat avsevärt jämfört med föregående kvartal. Precis som tidigare avser de flesta beslut som rapporterats beslut om permanent boende och i samtliga dessa fall har den enskilde valt att vänta på önskat boende. Totalt är det sju stadsdelsnämnder som den 31/3 inte hade några beslut som inte verkställts inom tre månader. Stadsdels-

nämnderna i Bromma, Hägersten-Liljeholmen och Kungsholmen har fortfarande förhållandevis många beslut att rapportera men också i dessa stadsdelsnämnder har antalet minskat jämfört med föregående kvartal. I Kungsholmens stadsdelsnämnd har antalet ej verkställda beslut halverats från föregående rapporteringstillfälle.

Äldreförvaltningen har varit i kontakt med Kungsholmens stadsdelsförvaltning som uppger att det är lång kötid till vissa boenden och att många väljer att vänta istället för att acceptera ett annat alternativ. Både Bromma och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar uppger att i de flesta fall har den enskilde fått ett flertal erbjudanden men av olika skäl tackat nej. De har dock velat stå kvar i kön. Det bör påpekas i sammanhanget att kommunen inte kan avsluta ett gynnande beslut som inte verkställts om inte den enskilde själv tar tillbaka sin ansökan.

Det faktum att den enskilde väljer att vänta på ett önskat boende medför att många beslut inte kan verkställas inom tre månader. Detta innebär att om den enskilde väljer att vänta på ett önskat boende riskerar ansvarig kommun vitesföreläggande enligt socialtjänstlagen. Stockholms stad har, liksom många andra kommuner, varit i kontakt med länsstyrelsen angående detta. Länsstyrelsen är medveten om problematiken men menar att det i många fall också är en planeringsfråga. Länsstyrelsen understyrker vikten av att den enskilde ska erbjudas godtagbara alternativ till det önskade boendet och om den enskilde tackar nej till erbjudandet ska detta finnas dokumenterat.

I juli 2008 införs valfrihet och ett köhanteringssystem inom äldreomsorgens vård och omsorgsboenden. I det förslag till riktlinjer för köhantering som äldrenämnden överlämnat till kommunfullmäktige framgår att om det inte genast finns en ledig lägenhet att tillgå på något av de boenden den enskilde valt ska den enskilde alltid erbjudas ett alternativt likvärdigt boende. Den enskilde ska också informeras om aktuell kötid till önskat boende. Om den enskilde valt att vänta på önskat boende men inte kunnat erbjudas en lägenhet inom två månader ska han/hon återigen erbjudas ett annat boende. I riktlinjerna betonas vikten av att all information och alla åtgärder som vidtas i ärendet ska dokumenteras.

Införandet av ett köhanteringssystem för äldreomsorgens vård och omsorgsboenden kan visserligen innebära att fler väljer att ställa sig i kö och vänta på ett önskat boende. Samtidigt kommer den enskilde att ha ett större utbud av boenden att välja emellan och är inte längre, vilket förekommit tidigare, hänvisad till de boenden som finns inom den egna stadsdelsförvaltningen. Detta kan innebära att efterfrågan minskar på vissa boenden och att antalet ej verkställda beslut därmed kan minska ytterligare.

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2008.